

**COURSE TITLES FOR
B.A PROGRAMME
(MAJOR SANSKRIT)
SEMESTER-III & IV
AS PER NEP 2020**

**FACULTY OF ARTS
SHRI GOVIND GURU UNIVERSITY**

SHRI GOVIND GURU UNIVERSITY, GODHRA

Bachelor of Arts (UG) Subject: Sanskrit Syllabus Structure NEP-2020

Credit Structure Semester–3 Sanskrit

COURSE TYPE	COURSE CODE	Name of Course	Theory/ Practical	Total Credit	Contact Hours per Week	Exam duration in hours	component of Marks		
							Internal	External	Total
							Total passing	Total passing	Total passing
Discipline Specific Course-Major	DSCM-301	વૈદિક સાહિત્યનો ઇતિહાસ અને નિયત સૂક્તો	Theory	4	4	2:30	50/18	50/18	100/36
	DSCM-301	અષ્ટાંગહૃદય (નિયતાંશ)	Theory	4	4	2:30	50/18	50/18	100/36
	DSCM-301	કાવ્યપ્રકાશ ઉલ્લાસ-૧ અને નિયત અલંકારો	Theory	4	4	2:30	50/18	50/18	100/36
Minor	---	---	--	--	--	--	---	---	--
Multi Disciplinary	MDC-301	રામાયણનો પરિચય	Theory	4	4	2:30	50/18	50/18	100/36
Ability Enhancement Course	AEC-301	હિતોપદેશ (મિત્ર લાભ)	Theory	2	2	1:30	25/9	25/9	50/18
Skill Enhancement	SEC-301	વાસ્તુવિજ્ઞાન કલા-૨	Theory	2	2	1:30	25/9	25/9	50/18
Value Addad Course	VAC-301	શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા અને માનવીય મૂલ્યો અધ્યાય ૭.૮.૯	Theory	2	2	1:30	25/9	25/9	50/18
Total Credits				22	22		275/99	275/99	550/198

SHRI GOVIND GURU UNIVERSITY, GODHRA

Bachelor of Arts (UG) Subject: Sanskrit Syllabus Structure NEP-2020

Credit Structure Semester-4 Sanskrit

COURSE TYPE	COURSE CODE	Name of Course	Theory/ Practical	Total Credit	Contact Hours per Week	Exam duration in hours	component of Marks		
							Internal	External	Total
							Total passing	Total passing	Total passing
Discipline Specific Course-Major	DSCM-401	દશકુમારચરિત ઉચ્છવાસ-૬	Theory	4	4	2:30	50/18	50/18	100/36
	DSCM-401	ઉપનિષદોની આખ્યાયિકા (નિયતાંશ)	Theory	4	4	2:30	50/18	50/18	100/36
	DSCM-401	કાવ્યપ્રકાશ ઉલ્લાસ-૨ અને નિયત અલંકારો	Theory	4	4	2:30	50/18	50/18	100/36
Minor	401	મનુસ્મૃતિ અધ્યાય-૭	Theory	4	4	2:30	50/18	50/18	100/36
Multi Disciplinary	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Ability Enhancement Course	AEC-401	સભાપર્વ (નિયતાંશ)	Theory	2	2	1:30	25/9	25/9	50/18
Skill Enhancement	SEC-401	ભાષાપ્રવેશ (પાઠ-૧ થી ૧૫)	Theory	2	2	1:30	25/9	25/9	50/18
Value Addad Course	VAC-401	શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા અને માનવીય મુલ્યો અધ્યાય ૧૦.૧૧.૧૨	Theory	2	2	1:30	25/9	25/9	50/18
Total Credits				22	22		275/99	275/99	550/198

B.A. SEM-III (SANSKRIT)

वैदिक साहित्यनो परिचय अने नियतसूक्तो

(अनुवाद अपेक्षित नथी)

Major Course

❖ Objectives :

- :- भारतनी प्राचीन धरोहर समा वेदोना ज्ञानथी विद्यार्थीने अवगत कराववा.
- :- वेदोमां रहेला ज्ञान-विज्ञानने क्लासरूम सुधी पहुँचाडवुं
- :- आपणी प्राचीन सभ्यता अने संस्कृतिने जाणवी राखवी तथा आवनारी युवा पेढी सुधी ते ज्ञानने पहुँचाडवुं.
- :- वेदोंखिलो धर्ममूलम् ते बाबतथी विद्यार्थीने अवगत कराववा
- :- वेदोना ज्ञान माटे जरूरी वेदांगोनो परिचय
- :- वैदिक साहित्यनी जुडी जुडी कृतिओथी विद्यार्थीने अवगत कराववा.

❖ Learning Outcomes :

- :- विद्यार्थी वेदोना महत्त्वने समजे छे.
- :- विद्यार्थी प्राचीन संस्कृतिथी अवगत थाय छे.
- :- वेदनी साथे साथे वेदांगोनां परिचयथी अवगत थतां विद्यार्थीमां समरसतानो भाव केणवाय छे.

श्री गोविंदगुरु युनि. गोधरा – NEP 2020
2024-25 माटे संस्कृत अब्यासक्रम सेमेस्टर-3
MAJOR SEM-3
वैदिक साहित्यनो परिचय अने नियतसूक्तो
(अनुवाद अपेक्षित नथी)

- UNIT-1
1. वेदनो शब्दार्थ
 2. वेद शब्दनां पर्यायो.
 3. वेदोनुं मउत्त्व
 4. वेदोनुं अपौरुषेयत्व
- UNIT-2
1. वैदिक साहित्यनी कृतिओ
 2. वेदनी भाषानो परिचय
 3. ऋग्वेदनो कृतिलक्षी परिचय
 4. सूक्तोनां प्रकार
- UNIT-3
1. वैदिक संलिताओ
 2. वेदोंखिलो धर्ममूलम्
 3. वेदांगोनो टूंकमां परिचय
 4. वेदोमां नैतिक मूल्यो.
- UNIT-4
1. पुरुष सूक्तनो परिचय
 2. ऋग्वेदसूक्तनो परिचय
 3. नासदीय सूक्तनो परिचय
 4. पुरुषवा-उर्वशी संवाद सूक्तनो परिचय

(अली अनुवाद अपेक्षित नथी)

વૈદિક સાહિત્યનો પરિચય અને નિયતસૂક્તો

MAJOR COURSE

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્ન-૧	UNIT-1	માંથી	૧૦
પ્રશ્ન-૨	UNIT-2	માંથી	૧૦
પ્રશ્ન-૩	UNIT-3	માંથી	૧૦
પ્રશ્ન-૪	UNIT-4	માંથી	૧૦
પ્રશ્ન-૫	UNIT-1 થી 4 ના MCQ		૧૦

નોંધ:- અનુવાદ અપેક્ષિત નથી MCQ નાં બે ભાગ- (૫ ૫ માર્ક્સ ના) કરવાં જેમાં

૧. ખરાં ખોટાં
૨. કૌસમાં આપેલ વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો
૩. જોડકાં જોડો
૪. એક વાક્યમાં જવાબ આપો.

આ ચાર માંથી કોઈપણ બે પ્રકાર લેવા.

संदर्भ ग्रंथ

1. वैदिक साहित्य एवं संस्कृति । कपिल देव द्विवेदी
2. वैदिक साहित्य और संस्कृति (वैदिक साहित्य का इतिहास)
काशी रत्न डॉ रमाशंकर त्रिपाठी चौखम्बा कृष्णदास अकादमी ,
वाराणसी
3. वैदिक संस्कृति और संस्कृत साहित्य का इतिहास रामानुज तिवारी
4. ऋग्वेदः - मण्डलम् -७
वसन्तकुमार म भट्ट सरस्वती पुस्तक भंडार अहमदाबाद
5. Historical Vedic religion. V K Mishra
Krishna Prakashan Varanasi
6. <https://byjus.com/free-ias-prep/vedic-literature/>

B.A. SEM-III (SANSKRIT)

अष्टांगहृदय (नियतांश)

DSCM-2

Major Course

❖ Objectives :

- ભારતની પ્રાચીન જ્ઞાન પરંપરામાં આયુર્વેદ મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે આથી આયુર્વેદનો પરિચય મેળવવો.
- સારું સ્વાસ્થ્ય મેળવવા આયુર્વેદની પુનઃ પ્રતિષ્ઠા કરવી.
- આયુર્વેદમાં અષ્ટાંગહૃદયનો મહિમા સમજવો અને તેમાં જાણાવેલ ચિકિત્સા પદ્ધતિ જાણતી

❖ Learning Outcomes :

- આયુર્વેદનો પ્રાથમિક પરિચય મળશે.
- જીવનમાં આયુર્વેદનું મહત્વ સમજાશે.
- આયુર્વેદ માત્ર મેડિકલ ક્ષેત્રમાંજ ભણી શકાય એ ભ્રમ દૂર થશે.
- રોગોની ચિકિત્સા અષ્ટાંગહૃદયમાં જાણાવેલ ઘરઘથું ઉપચારથી કરી શકાશે.

श्री गोविंदगुरु युनि गोधरा – NEP 2020

2024-25 माटे संस्कृत अल्पासक्रम सेमेस्टर-3

MAJOR SEM-3

अष्टांग हृदय (नियतांश)

- UNIT-1 अष्टांगहृदय, सूत्रस्थान, अध्याय-२ दिनचर्या
- (श्लोक नं. १ थी ४८, श्लोकोना अनुवाद अने समजूती अपेक्षित)
- वाग्भटनुं ज्वन अने श्लोकोमांथी नीकणता प्रश्नो
- UNIT-2 अष्टांगहृदय - निदानस्थान, अध्याय-१ सर्वरोगनिदान
(श्लोकनं. १ थी २३, श्लोकोना अनुवाद अने समजूती अपेक्षित)
- आयुर्वेदनो परिचय
- अष्टांगहृदयनुं कुलेवर
- श्लोकोमांथी नीकणता प्रश्नो
- UNIT-3 अष्टांगहृदय – निदानस्थान, अध्याय-१२ उदरनिदान
(श्लोकनं. १ थी ४६, श्लोकोना अनुवाद अने समजूती अपेक्षित नथी. श्लोकोमांथी
नीकणता सामान्य प्रश्नो अपेक्षित)
- आयुर्वेदनो ईतिहास
- आयुर्वेदमां व्याधिविज्ञान
- UNIT-4 अष्टांगहृदय – चिकित्सास्थान, अध्याय-१५ उदररोगोनी चिकित्सा
(श्लोकनं. १ थी ५२, श्लोकोना अनुवाद अने समजूती अपेक्षित नथी श्लोकोमांथी
नीकणता सामान्य प्रश्नो अपेक्षित)
- वाग्भटनी युगानुरूप प्रगतिमय प्रवृत्ति
- आयुर्वेदमां स्वास्थ्य अने दीर्घज्वन विज्ञान

અષ્ટાંગહૃદય (નિયતાંશ)

MAJOR COURSE

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

પ્રશ્ન-૧	UNIT-1	માંથી	૧૦
પ્રશ્ન-૨	UNIT-2	માંથી	૧૦
પ્રશ્ન-૩	UNIT-3	માંથી	૧૦
પ્રશ્ન-૪	UNIT-4	માંથી	૧૦
પ્રશ્ન-૫	UNIT-1 થી 4	માંથી	૧૦

MCQ પ્રકારના પ્રશ્નો

-વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

-એક-એક વાક્યમાં જવાબ

-જોડકા

-ખરા-ખોટા

ચારમાંથી ગમે તે બે પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવો.

સંદર્ભગ્રંથ

- (૧) અષ્ટાઙ્ગહૃદયમ્, જયકૃષ્ણદાસ આયુર્વેદ ગ્રન્થમાલા – 52, ચૌખમ્બા ઓરિયન્ટાલિયા, વારાણસી, Tenth Edition: 2019
- (૨) અષ્ટાઙ્ગહૃદયમ્, 'નિર્મલા' હિન્દી વ્યાખ્યા વિભૂષિતમ, ડૉ. બ્રહ્માનન્દ ત્રિપાઠી, વ્રજજીવન આયુર્વિજ્ઞાન ગ્રન્થમાલા-૨૭, ચૌખમ્બા સંસ્કૃત પ્રતિષ્ઠાન, દિલ્લી, પુનમુદ્રિત સંસ્કરણ - ૨૦૧૧
- (૩) અષ્ટાઙ્ગહૃદય, અનુવાદક: વિજયશંકર મુનશી, સસ્તુ સાહિત્ય વર્ધક કાર્યાલય, અમદાવાદ-૧, મુંબઈ-૨, ૬ ફી આવૃત્તિ, ઇ.સ ૨૦૧૪
- (૪) આયુર્વેદના મૂળ સિદ્ધાંતો, ડૉ. પ્રાણજીવનદાસ મહેતા, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પ્રથમ આવૃત્તિ, ૧૯૬૪
- (૫) <https://www.exoticindiaaet.com/book/details/astanghridayam>

B.A. SEM-III (SANSKRIT)

કાવ્યપ્રકાશ

ઉલ્લાસ-૧ અને ઉલ્લાસ ૧૦ માંથી નિયત અલંકારો

Major Course - NEP-2020

❖ Objectives :

- વિદ્યાર્થીઓને અલંકારશાસ્ત્રનો પરિચય આપવો.
- . વિદ્યાર્થીઓને આચાર્ય મમ્મટ અને કાવ્યપ્રકાશનો પરિચય થાય.
- .વિદ્યાર્થીઓને અલંકારોનો પ્રાથમિક પરિચય થાય.
- વિદ્યાર્થીઓને સાહિત્યની સાથે શાસ્ત્રનો પરિચય થાય.

❖ Learning Outcomes :

- વિદ્યાર્થીઓ અલંકારશાસ્ત્રથી અવગત થાય
- આચાર્ય મમ્મટ અને તેના ગ્રંથ કાવ્યપ્રકાશને સમજે
- વિદ્યાર્થીઓ પ્રમુખ અલંકારો ભણે-સમજે
- . વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યની મૂલવણી શાસ્ત્રનાં નિયમોથી કરે કેળવણી મેળવે

श्री गोविंदगुरु युनि गोधरा – NEP 2020

2024-25 माटे संस्कृत अभ्यासक्रम सेमेस्टर-3

MAJOR SEM-3

काव्यप्रकाश उल्लास-१ अने उल्लास १० मांथी नियत अलंकारो

- UNIT-1 1. प्रथम उल्लास- कारिका १,२,३
- UNIT-2 1. प्रथम उल्लास- कारिका ४,५
- UNIT-3 1. आचार्य मम्मट नो परियय जिवन अने समय
2. काव्यप्रकाश ग्रंथ परियय
3. काव्यप्रकाश ग्रंथ कर्तृत्व
4. मम्मटनी विद्वत्ता
- UNIT-4 . उल्लास-१०ना नियत अलंकारो लक्षण-उदाहरण-समजूती
1. (लेट रहित) उपमा
2. उत्प्रेक्षा
3. रूपक
4. अनन्वय
5. श्लेष
6. समासोक्ति
7. निदर्शना

પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ

- ❖ પ્રશ્ન-૧ UNIT-1 માંથી સામાન્યપ્રશ્ન અથવા ટૂંકનોંધ અથવા કારિકા સમજાવો ૧૦
- ❖ પ્રશ્ન-૨ UNIT-2 માંથી સામાન્યપ્રશ્ન અથવા ટૂંકનોંધ અથવા કારિકા સમજાવો ૧૦
- ❖ પ્રશ્ન-૩ UNIT-3 માંથી સામાન્યપ્રશ્ન અથવા ટૂંકનોંધ ૧૦
- ❖ પ્રશ્ન-૪ UNIT-4 અલંકાર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો (ગમે તે બે) ૧૦
- ❖ પ્રશ્ન-૫ UNIT-1 થી 4 માંથી MCQ

૧૦

નોંધ:- બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્ન, ખરાખોટા, જોડકા કે એક વાક્યમાં પ્રશ્ન પૂછવા

સંદર્ભ ગ્રંથસૂચિ

1. History of Sanskrit Poetics- S K DE, Calcutta(1976)
2. History of poetics- P V Kane Motilal Banarasidasis, Delhi (1961)
3. Kavyaprakash of Mamata, ed, satyavratisinh Varanasi-1973
4. કાવ્યપ્રકાશ(મમ્મટનો કાવ્યવિચાર)-નગીનદાસ પારેખ, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અમદાવાદ (1987)
5. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચાર પરંપરાઓ પ્રોફે.ડૉ.તપસ્વી નાન્દી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
6. પ્રાચીન સાહિત્ય મીમાંસા-એક આકલન, મૂ.લે.ડૉ.અશોક કેળકર, અનુ ડૉ.અરવિંદ ભંડારી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ
7. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર, ગણેશ ત્ર્યમ્બક દેશપાંડે,અનુ. જશવંતીબેન દવે,અમદાવાદ
8. કાવ્યપ્રકાશ સરસ્વતી પ્રકાશન, અમદાવાદ
9. મમ્મટ-જગન્નાથ પાઠક, સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્લી
10. આચાર્ય મમ્મટ-પ્રો ઘુંડિરાજ સપ્તે,મ.પ્ર હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી ૧૯૭૧
11. કાવ્યપ્રકાશ: આચાર્ય વિશ્વેશ્વર, જ્ઞાનમણ્ડલ લિમિટેડ-વારાણસી
12. https://www.youtube.com/live/MD4xQC82REg?si=NAHxnHeX5Z_CpQL
13. <https://egyankosh.ac.in/handle/123456789/83501>

શ્રી ગોવિંદગુરુ યુનિ ગોધરા – NEP 2020
2024-25 માટે સંસ્કૃત અભ્યાસક્રમ સેમેસ્ટર-3
B.A SEM-III -M.D.C
રામાયણ પરિચય

❖ **Objectives :**

- વિદ્યાર્થીઓ સંસ્કૃતના આદિકાવ્ય તથા તેના કવિનો પરિચય મેળવે.
- . વિદ્યાર્થીઓ રામાયણની કથા અને તેનું મહત્ત્વ સમજે.
- .રામાયણમાં દર્શિત કુટુંબદર્શન-સમાજદર્શન જીવનમાં કેળવે.
- રામાયણનાં મુખ્ય પાત્રોનો પરિચય મેળવે.
- રામાયણની સાહિત્યિક માહિતી-સંશોધનાત્મક માહિતી મેળવે રામાયણમાં દર્શિત મૂલ્યલક્ષી શિક્ષણ જીવનમાં કેળવે.
- રામાયણમાંથી રાષ્ટ્રીય ગૌરવનાં મૂલ્યો કેળવે.

❖ **Learning Outcomes :**

- વિદ્યાર્થીઓને વાલ્મીકિ અને રામાયણનો પરિચય થાય છે.
- વિદ્યાર્થીઓને રામકથાનું મહત્ત્વ સમજાય અને તેમાં દર્શિત સમાજદર્શન કુટુંબ દર્શન થાય છે.
- રામાયણનાં મુખ્યપાત્રોનું જીવન દર્શન થાય છે.
- .રામાયણની અન્ય સાહિત્યિક માહિતી મળે છે.
- વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યે રાષ્ટ્રગૌરવ પ્રત્યે અભિમુખ થાય છે.

श्री गोविंदगुरु युनि. गोधरा
2024-25 माटे संस्कृत अભ्यासक्रम सेमेस्टर-3
MD.COURSE NEP-2020
रामायण परिचय

UNIT-1 - आदि कवि वाल्मीकिनुं जवन

- कौय-वध प्रसंग
- रामायणना सातेय कंडनो कथा परिचय
- रामकथानुं महत्व

UNIT-2 - रामायणमां प्रतिबिंबित कुटुंब-जवन

- रामायणनी समाजजवन उपर असर
- रामायणमां प्रकृति दर्शन
- वाल्मीकिनी उपमाओ

UNIT-3 - रामायणना मुभ्य पात्रो

- राम - सीता
- लक्ष्मण - हनुमान
- रावण

UNIT-4 - रामायणनी समीक्षित आवृत्ति-परिचय

- रामायणनां आभ्यानोनी समीक्षा
- अन्य भाषाओमां रामकथा-परिचय
- रामायणमां मूल्यलक्षी शिक्षण दर्शन
- रामायणमां दर्शित राष्ट्रगौरव दर्शन

પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ

❖ પ્રશ્ન-૧	UNIT-1 માંથી	૧૦
❖ પ્રશ્ન-૨	UNIT-2 માંથી	૧૦
❖ પ્રશ્ન-૩	UNIT-3 માંથી	૧૦
❖ પ્રશ્ન-૪	UNIT-4 માંથી	૧૦
❖ પ્રશ્ન-૫	UNIT-1 થી 4 માંથી MCQ	૧૦

નોંધ:- બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્ન, ખરાખોટાં, જોડકાં કે એક વાક્યમાં જવાબ પૂછવા

સંદર્ભ ગ્રંથસૂચિ

1. The Ramayan Tradition in asia sahyta Academi, Delhi
2. Lectures on The Ramayana- V S Srinivas Shashtri Madras
3. The Riddle of the Ramayana - C V Vaidya
4. The Ramayana of Valmiki Transiated by Hari Prasad Shastri Shanti Sadan 29
Chepstow Villas, London, W.II-1952
5. આદિકવિ શ્રીવાલ્મીકિ રચિત શ્રી વાલ્મીકિ રામાયણ પ્રવિણ પ્રકાશન, ૨૦૧૪
6. વાલ્મીકિકૃત રામાયણ-ભગવાન શ્રી રામની કથા ભારત વિકાસ ટ્રસ્ટ ચૈતન્ય બુક્સ એન્ડ
ગીફ્ટસ-વર્થુર હોબલી, બેંગ્લોર કર્ણાટક-560103 પ્રકાશન વર્ષ-૨૦૧૩
7. રામાયણ (સમીક્ષિત આવૃત્તિ) પૂના સંસ્કરણ
8. રામકથા: ઉત્પત્તિ ઓર વિકાસ- ફાદર કામિલ બુલ્કે
9. રામાયણનાં કેટલાંક આદર્શ પાત્રો- જયદયાલ ગોચન્કા, ગીતાપ્રેસ ગોરખપુર
10. રામાયણ મહાભારત અને ભાગવતનાં લેખકો સં.પા.વી રાઘવન, માહિતી અને પ્રસારણ
મંત્રાલય, ભારત સરકાર
11. શ્રીમદ્રાલ્મીકીય રામાયણ-ગીતાપ્રેસ ગોરખપુર
12. શ્રીમદ્રાલ્મીકીય રામાયણ- ચતુર્વેદી દ્વારકાપ્રસાદ શર્મા પ્રકાશક-રામનારાયણ લાભ-ઇલાહાબાદ-1927,
પ્ર સં ૨૦૦૦
13. https://youtube.com/playlist?list=PLFr_jkwUp0hiy-RKD3JK12D3-3AUST-NT&si=7ncex4udOFfQPL89
14. <https://gu.m.wikipedia.org/wiki/%E0%AA%B0%E0%AA%BE%E0%AA%AE%E0%AA%BE%E0%AA%AF%E0%AA%A3>

श्री गोविंदगुरु युनि गोधरा

2024-25 माटे संस्कृत अल्थासकम सेमेस्टर-3

AEC NEP-2020

हितोपदेश (मित्रलाभ)

❖ **Objectives:**

1. विभिन्न विद्याप्रवाहना विद्यार्थीओ माटे संस्कृत भाषामां रयायेल साहित्य अनेक प्रकारे उपयोगी नीवडे अेटलुं सक्षम छे.
2. नीतिकथाना साहित्यनुं संस्कृत भाषामां अध्ययन करवाथी संस्कृत भाषानो परिचय थाय छे.
3. भारतीय विचारधारानी जाणकारी साथे इतिहास, भूगोल, मानवविज्ञान, राजनीति, अर्थनीति, मनोविज्ञान वगैरे अनेकविध शास्त्रो उपरांत मानवजुवनोपयोगी नैतिक मूल्योनो परिचय कराववो.
4. This course aims to get the students acquainted with the outline of Sanskrit Niti literature including the text reading of the hitopadesh with the general introduction to Sanskrit literature.

❖ **Learning Outcomes:**

1. संस्कृत नीतिशास्त्रनी परम्पराथी परिचित थशे.
2. हितोपदेश-मित्रलाभनो परिचय प्राप्त करशे.
3. हितोपदेश- मित्रलाभनी कथाओमां प्रतिबिम्बित नैतिक मूल्योथी अवगत थशे.
4. Ability to embraces moral/ethical values in conducting his/her life.
5. capable of demonstrating the ability to indentifiethical issues releted to one's work.
6. Avoid unethical behavior.

श्री गोविंदगुरु युनि गोधरा
2024-25 माटे संस्कृत अભ्यासक्रम सेमेस्टर-3
AEC NEP-2020
हितोपदेश (मित्रलाभ)

UNIT-1

१. चार मित्रोनी मुष्य वार्ता.
२. वाघ अने लोभी मुसाइरनी वार्ता.
३. हरण अने शियाणनी कथा.
४. गीघ अने बिलाडानी कथा.
५. चुडाकर्ण परिव्राजकनी कथा.

UNIT-2

१. चंढनदास वरििकनी कथा.
२. संययशील शियाणनी कथा.
३. तुंगबल अने लावस्यवतीनी कथा.
४. कर्पूरतिलक हाथीनी कथा.

UNIT-3

१. प्राणीकथानो उद्भव अने विकास
२. प्राणीकथानुं ज्वनलक्षी महत्त्व
३. प्राणीकथानुं स्वरूप.
४. ग्रंथकार- पंडित नारायण भट्टनो परिचय.
५. हितोपदेश- ग्रंथ परिचय.

AEC NEP-2020

હિતોપદેશ

પ્રશ્નપત્રની રૂપરેખા

(અનુવાદઅપેક્ષિતનથી)

પ્રશ્ન-૧	UNIT-1 માંથી (એકના અથવામાં એક)	૧૦
પ્રશ્ન-૨	UNIT-2 અને 3 માંથી (બીજા યુનિટના પ્રશ્નના અથવામાં ત્રીજા યુનિટનો પ્રશ્ન)	૧૦
પ્રશ્ન-૩	UNIT-1 થી 3 માંથી - બહુવૈકલ્પિકપ્રશ્નો - એક એકવાક્યનાપ્રશ્નો - જોડકાં	૦૫

संदर्भ ग्रंथो :

- (१) हितोपदेश –मित्रलाभः आचार्य शेषराज शर्मा, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- (२) हितोपदेशः पं रामेश्वर भट्ट चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन,वाराणसी
- (३) हितोपदेशःश्री बालशास्त्री चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन,वाराणसी
- (४) हितोपदेश,सरस्वतीपुस्तकभंडार,अमदावाड
- (५) हितोपदेश,पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाड
- (६) Hitopadesh of Narayan by M R. Kale चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन,वाराणसी
- (७) संस्कृत साहित्यमां कथाओ., डी. रश्मिकांत महेता, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड.
- (८) https://www.youtube.com/live/MD4xQC82REg?si=NAHxnHeX5Z_CpQL_
- (९) <https://egyankosh.ac.in/handle/123456789/83501>

શ્રી ગોવિંદગુરુ યુનિ ગોધરા

2024-25 માટે સંસ્કૃત અભ્યાસક્રમ સેમેસ્ટર-3

SEC NEP-2020

વાસ્તુવિજ્ઞાન કલા

❖ Objectives

- ભારતની પ્રાચીન ધરોહર સમા વેદોનાં જ્ઞાનમાં વાસ્તુશાસ્ત્રના જ્ઞાનથી વિદ્યાર્થીને અવગત કરવા
- વિદ્યાર્થી જ્યારે યુવાકાળમાં વાસ્તુના જ્ઞાનથી કાર્ય કરે તો સુખની અનુભૂતિ પ્રાપ્ત કરે તે હેતુથી.
- વાસ્તુશાસ્ત્ર વેદમૂલક છે તે ઉપવેદ તરીકે નું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે તે હેતુથી.
- વાસ્તુશાસ્ત્રનાં જ્ઞાનથી તે પ્રમાણે ઘર બનાવે તો સુખનો અનુભવ કરે તે હેતુથી
- વાસ્તુશાસ્ત્ર કોઈ અંધ-શ્રદ્ધા નથી પણ શાંતિ પ્રયોગ છે તે બતાવવાનાં હેતુથી.
- ભારતીય પુરાતન સ્થાપત્યકલાનું વાસ્તુવિજ્ઞાન આપણા સંકલ્પોને આકાર મૂર્ત સ્વરૂપ આપતું વિજ્ઞાન છે.
- વાસ્તુશાસ્ત્રમાં ચાર-પ્રકારનાં પુરુષાર્થનો સમન્વય સઘાયેલા છે તે હેતુ મુખ્ય છે.
- વાસ્તુશાસ્ત્રમાં વિદ્યાર્થીઓ માટે નું માર્ગદર્શન ખાસ છે તે હેતુ.
- વાસ્તુશિલ્પ તમામ કલાઓની જન્મદાત્રી-માતા છે તેને જ્ઞાન કરવા માટે.
- વાસ્તુશાસ્ત્ર વિજ્ઞાનનાં મૂળ સૂર્યનાં કિરણો સાથે સબંધ ધરાવે છે તે દર્શાવવાના હેતુ નથી.

❖ Learning Outcomes:-

- વિદ્યાર્થી જ્યારે સંસારમાં પ્રવેશે ત્યારે વાસ્તુજ્ઞાન અનુસાર પોતાના ઘરની રચના કરી શકે.
- વાસ્તુશાસ્ત્રથી દિશાઓનું જ્ઞાન સારી રીતે થાય.
- વાસ્તુનાં જ્ઞાન દ્વારા જમીન પરીક્ષણનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત થાય.
- વાસ્તુનાં જ્ઞાનદ્વારા મનુષ્ય ઉત્તમોત્તમ કાર્યક્ષેત્રે ઘરને સુંદર સજાવત કરી શકે.
- વાસ્તુ પૂજનથી શાંતિની અનુભૂતિ થાય તે મહત્ત્વનું છે.
- વાસ્તુશાસ્ત્રનાં જ્ઞાનથી જીવનકવન નાં જ્ઞાન-વિજ્ઞાન ને વધુ ગહન સ્તરે જાણવા-માણવા માટે નો અદ્ભૂત આનંદ પ્રાપ્ત કરી શકે.

श्री गोविंदगुरु युनि गोधरा

2024-25 माटे संस्कृत अल्थासकम सेमेस्टर-3

SEC NEP-2020

वास्तुविज्ञान कला

- UNIT-1
1. वास्तुशास्त्रमां टिशानुं महत्त्व
 2. वास्तुदोष अने गणपति प्रयोग
 3. वास्तुशास्त्रमां जमीन परीक्षणनुं महत्त्व
 4. वाणिज्यिक वास्तुनां तझवतो
- UNIT-2
1. वास्तु विचारनां मूणभूत सिझान्तो
 2. वास्तुमां ध्यानमां देवाना मुष्य विषयो
 3. वास्तुशास्त्रनुं वर्तमान स्वरूप
 4. वास्तुशास्त्रमां विद्यार्थीओ माटे मार्गदर्शन
- UNIT-3
1. वास्तुशास्त्र नुं महत्त्व अने उपयोगिता
 2. वास्तुशास्त्र अेक विज्ञान
 3. वास्तुशास्त्रमां निवासनां आधुनिक प्रकारे
 4. वर्तमान संदर्भमां वास्तुशास्त्रनुं महत्त्व
 5. वास्तुशास्त्र अेक कला

શ્રી ગોવિંદગુરુ યુનિ ગોધરા

SEC NEP-2020

વાસ્તુવિજ્ઞાન કલા

પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ

પ્રશ્ન-૧	UNIT-1 માંથી (એકના અથવામાં એક)	૧૦
પ્રશ્ન-૨	UNIT-2 અને ૩ માંથી(બીજા યુનિટના અથવા ત્રીજા યુનિટનો પ્રશ્ન)	૧૦
પ્રશ્ન-૩	UNIT-1 થી ૩ માંથી MCQ (A) એક વાક્યમાં જવાબ આપો (B) ખાલી જગ્યા પૂરો	૦૫

ઉપરોક્ત બે પદ્ધતિમાંથી કોઈપણ એક પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરી પ્રશ્ન પૂછવા.

संदर्भ ग्रंथो :

1. मुहूर्तचिन्तामणि : प्रो. रामचन्द्र पाण्डेय चौखम्बा संस्कृत भारती, वाराणसी ।
2. विश्वकर्मप्रकाश : महर्षि अभय कात्यायन चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसि ।
3. वास्तुमाणिक्यरत्नाकर : श्री मातृप्रसाद पाण्डेय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसि ।
4. वास्तुमण्डल : श्री कृष्ण जुगनू, चौखम्बा संस्कृत सीरिज, वाराणसि ।
5. वास्तुमीमांसा : डॉ. सुरेश चन्द्र मिश्र, प्रणव पब्लिकेशन्स नई दिल्ली ।
6. वास्तुरत्नाकर : श्री विन्ध्येश्वरी प्रसाद द्विवेदी, चौखम्बा संस्कृत सीरिज, वाराणसि ।
7. वास्तुमीमांसा : डॉ. सुरेश चन्द्र मिश्र, प्रणव पब्लिकेशन्स नई दिल्ली ।
8. वास्तुशास्त्रसार, स्वामी प्रखर प्रज्ञानन्द सरस्वती, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन ।
9. डॉ चन्द्रमोहन झा वास्तुशास्त्रविमर्श चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी प्रथम संस्करण-२००७
10. श्री के महादेवशस्त्रिणा प्रणीतया लघुविवृत्याख्य व्याख्ययास समलंकृत : स च मोहनबोधिनी' हिन्दी डॉ.
श्रीकृष्ण 'जुगनू' वास्तुविद्या
11. ज्यौ.आ. श्री रूपनारायण गृहवास्तुशान्ति सावित्री प्रकाशन वाराणसी शर्माणा
12. डॉ विद्याधर भारतीय वास्तु-शास्त्र का इतिहास
13. डॉ. उमेशपुरी वास्तु-शास्त्र का सम्पूर्ण ज्ञानयथार्थ वास्तु

શ્રી ગોવિંદગુરુ યુનિ ગોધરા

2024-25 માટે સંસ્કૃત અભ્યાસક્રમ સેમેસ્ટર-3

VAC NEP-2020

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અને માનવીય મૂલ્યો અધ્યાય- ૭-૮-૯

❖ **Objectives:**

1. The objective of a Bhagavad Gita it aims to help participants understand the teachings of the Bhagavad Gita, explore its philosophical concepts, and apply its wisdom to their daily lives. It often involves studying the text, discussing its verses, and reflecting on its spiritual and practical significance.
2. The objective of this course as to study the philosophy of self- management in the Geeta.
3. An introduction to the universal text that teaches the art of living.

❖ **Learning Outcomes:**

1. Understanding the philosophical concepts presented in the text, such as dharma (duty/righteousness), karma (action), and yoga (union).
2. Gaining insights into the nature of the self, consciousness, and the universe.
3. Cultivating a deeper appreciation for spirituality and the path to self-realization.
4. Developing skills in ethical decision-making and living a righteous life.
5. Enhancing one's ability to manage stress, cope with challenges, and find inner peace.
6. Fostering a sense of unity and interconnectedness with all beings.
7. Applying the teachings of the Bhagavad Gita to improve personal relationships and contribute positively to society.
8. Deepening one's spiritual practice and connection with the divine.
9. Developing critical thinking and analytical skills through the study of ancient texts.
10. Finding inspiration and guidance for navigating life's journey with wisdom and purpose.

श्री गोविंदगुरु युनि गोधरा

2024-25 माटे संस्कृत अભ्यासक्रम सेमेस्टर-3

VAC NEP-2020

श्रीमद्भगवद्गीता अने मानवीय मूल्यो अध्याय- 9-1-6

Unit-1 : अध्याय- 7 : ज्ञानविज्ञानयोग

- ज्ञान अने विज्ञानना विविध अर्थघटनो
- अष्टधाप्रकृति
- परा-अपराप्रकृति:
- माया
- चतुर्विधाःभक्ताः
- अल्पज्ञानी अने पूर्णज्ञानी मनुष्यना लक्षण
- उपासना/भक्ति

Unit-2 : अध्याय- 8 : अक्षरब्रह्मयोग

- ब्रह्म-अध्यात्म-कर्म
- अधिभूत-अधिदैव-अधियज्ञ
- मरणोत्तरगतिनी कल्पना
- ॐ : ऐकाक्षरीब्रह्म
- पुनर्जन्म
- शुक्लगति-कृष्णगति (देवयानमार्ग - पितृयानमार्ग)

Unit-3 : अध्याय- 9 : राजविद्याराजगुह्ययोग

- राजविद्या-राजगुह्यना विविध अर्थघटनो
- परमात्मा अने प्रकृति
- परमात्मानी उपासना
- सर्वत्र व्याप्त कृष्णं स्वरूप-कृपा-प्राप्ति
- ब्रह्मना दैवस अने रात्रिं निरूपण
- सकाम-पूजा अने निष्काम-पूजांशु

VAC NEP-2020

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અને માનવીય મૂલ્યો અધ્યાય- ૭-૮-૯

પ્રશ્નપત્રની રૂપરેખા

(અનુવાદઅપેક્ષિતનથી)

પ્રશ્ન-1 :	યુનિટએકમાંથી	10 માર્ક્સ
પ્રશ્ન-2 :	યુનિટ બે અને અથવામાં યુનિટ ત્રણ માંથી	10 માર્ક્સ
પ્રશ્ન-3 :	યુનિટ એકથી ત્રણમાંથી	05 માર્ક્સ
	- બહુવૈકલપકપ્રશ્નો	
	- એકએકવાક્યનાપ્રશ્નો	
	- જોડકાં	
	- ખરાખોટા	

संदर्भग्रंथो :-

- (१) श्रीमद्भगवद्गीता - चौखम्बाकृष्णदासअकादमी, वाराणसी
- (२) श्रीमद्भगवद्गीतामेंवैज्ञानिकचिन्तन – डॉ. पं. शान्ताप्रसादपाराशर, ईष्टनबुकलिकर्स, दिल्ली
- (३) श्रीमद्भगवद्गीता - डॉ. सुहासधर्मेन्द्रसिंहआला, सरस्वतीपुस्तकभंडार, अमदावाड
- (४) गीताप्रवचनो- विनोबाभावे
- (५) गीतारहस्य -लोकमान्यतिलक
- (६) श्रीमद्भगवद्गीता –शांकरभाष्यहिन्दी-अनुवाद-सहित, अनुवादक – श्रीहरिकृष्णदासगोयन्दका,
गीताप्रेसगोरखपुर
- (७) <https://www.holy.bhagavad.gita.org>
- (८) <https://sanskritfire.com>
- (९) <https://youtu.be/lkifta1Eilc8K>

SGGU- संस्कृत – सेम-4

Major Course

NEP-2020

दशकुमारचरित (उच्छवास-५)

Objectives :

- १ संस्कृत साहित्यमां गद्यसाहित्यनो परिचय थाय ते हेतु
२. विद्यार्थीओने कथा अने आभ्यायिकानां ज्ञान हेतु माटे
३. दण्डिन : पदलालित्यम्- नुं ज्ञान थाय ते हेतु

Learning outcomes :

- दशकुमारोनी आ ग्रंथथी ज्ञाणकारी मेणवे
- दंडीना साहित्यनुं ज्ञान प्राप्त करे
- अवान्तर कथानुं ज्ञान प्राप्त करे.
- दंडीनां समयनी सामाजिक स्थितिनुं ज्ञान प्राप्त करे.

SGGU- સંસ્કૃત – સેમ-4

Major Course

NEP-2020

દશકુમારચરિત (ઉચ્ચવાસ-૬)

❖ યુનિટ-૧

સોઢપ્યાચચક્ષે દેવ । સોઢહમપિ થી શરૂ કરી

અત્રોદાહરમ । સુધી (કુંઢુકોત્સવ કોશદાસ અને ચંદ્રસેના સાથે પરિચય.

❖ યુનિટ-૨

અસ્તિ ત્રિગર્તા નામ જનપદ :

પ્રિયહિતાય દ્વારગુણા ઇતિ । સુધી (ધૂમિની ગોમિની વૃત્તાંત)

❖ યુનિટ-૩

તતસ્તેનાનુસૂક્તો.....

.....માત્મચરિતતમાચચક્ષે । સુધી (નિમ્બવતી,નિતમ્બવતી વૃતાન્ત)

રાક્ષસોનું દ્વન્દ્વયુદ્ધ વગેરે પ્રસંગો

❖ યુનિટ-૪

ગદ્યકાવ્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

દશકુમારચરિતનું સાહિત્યિક મૂલ્યાંકન

દંડીની શૈલી

દશકુમારચરિત શીષર્ક

દશકુમારચરિતનો કથાસાર

દશકુમારચરિત (ઉચ્છવાસ-૬)

પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ

પ્રશ્ન-૧ ગદ્યખંડનો અનુવાદ	
યુનિટ ૧ થી ૩ માં આવતા ચાર ગદ્ય ખંડમાંથી બે નો અનુવાદ	૧૦
પ્રશ્ન-૨ યુનિટ-૧ માં આવતી ટૂંકનોંધ અને દશકુમાર ચરિતનાં આધારસ્થાન દડીનું જીવન અને વ્યક્તિત્વ	૧૦
પ્રશ્ન-૩ યુનિટ-૨-૩ માં આવતા ધૂનિની ગોમિની વૃતાન્ત નિમ્બવતી વૃત્તાંત	૧૦
પ્રશ્ન-૪ યુનિટ-૪ માંથી આવતા પ્રશ્નો	૧૦
પ્રશ્ન-૫ યુનિટ-૧ થી ૪ માંથી	૧૦
(૧) ટૂંકાપ્રશ્નો (૨) ખાલી જગ્યા પૂરો	
(૩) જોડકાં જોડો (૪) ખરાખોટા ઓળખાવો	

संदर्भ ग्रंथ

- १ दशकुमारचरित, दण्डी, चौखम्भा संस्कृत सीरीज वाराणसी
- २ दशकुमारचरितम् , टीकाकार, मोती लाल बनारसी दास श्री विश्व नाथझा
दिल्ली वाराणसि पटना
- ३ दशकुमारचरितम् , व्याख्याकार, चौखम्भा संस्कृत सीरीज, आफिस
पं.श्री केदार नाथ शर्मा वाराणसि चतुर्थ संस्करण
- ४ दशकुमारचरितम् टीकाकार विश्वनाथ झा मोतीलाल बनारसीदास
- ५ दशकुमारचरितम्, व्याख्याकार डॉ ओम प्रकाश पाण्डेय, चौखम्भा प्रेस
- ६ दशकुमारचरितम्, रूपान्तरकार वीरेश्वर भट्टाचार्य, सुचना एवं प्रसारण मंत्रालय
भारत सरकार

SGGU- સંસ્કૃત – સેમ-4

Major Course

NEP-2020

ઉપનિષદોની આખ્યાયિકાઓ (નિયતાંશ)

Objectives:

- ઉપનિષદોના બિન સાંપ્રદાયિક તત્ત્વજ્ઞાનને જાણવું
- ઉપનિષદોની આખ્યાયિકાઓનું મહત્ત્વ સમજવું
- આખ્યાયિકાઓમાંથી પ્રગટ થતો બોધ જણાવો.

Learning outcomes

- ઉપનિષદોની આખ્યાયિકામાં આવતા ગુરુ-શિષ્યના સંવાદોથી પ્રાચીન શિક્ષણ પદ્ધતિનો પરિચય થશે.
- આખ્યાયિકાઓ ઉપનિષદોના ગૂઢ તત્ત્વજ્ઞાનને સરળ બનાવી સમજાવવા માટે છે તે જાણવા મળશે.
- ઉપનિષદોના અધ્યાત્મજ્ઞાનનો પરિચય થશે.

SGGU- સંસ્કૃત – સેમ - 4

Major Course

NEP-2020

ઉપનિષદોની આખ્યાયિકાઓ (નિયતાંશ)

યુનિટ-1. ઉપનિષદ શબ્દનો અર્થ

ઉપનિષદોનું તત્ત્વજ્ઞાન

ઉપનિષદોનું મહત્ત્વ

ઉપનિષદોમાં શાંતિપાઠ

ઉપનિષદોની સંખ્યા

યુનિટ-2. ઉમા હૈમવતી આખ્યાયિકા (કેનોપનિષદ, ખંડ-3, કંડિકા ૧ થી ૧૨,

ખંડ-4, કંડિકા-1 થી 6)

પ્રાણનું પ્રાધાન્ય બતાવનારી આખ્યાયિકા (પ્રશ્નોપનિષદ, પ્રશ્ન-૨ કંડિકા 1 થી 13)

(યુનિટ-2 માંથી કંડિકાઓનો અનુવાદ અપેક્ષિત)

યુનિટ-3- દેવતાઓ અને અસુરોની આખ્યાયિકા (બૃહદારણ્યકોપનિષદ, 1/3/, કંડિકા- 1 થી 12)

દ દ દ ની આખ્યાયિકા બૃહદારણ્યકોપનિષદ, 5/2, કંડિકા 1 થી 3

યુનિટ-4 – ઓંકાર ઉપાસના સાથે જોડાયેલી આખ્યાયિકા

(છાન્દોગ્યોપનિષદ, અધ્યાય-1, ખંડ- 4-5)

રાજા જાનશ્રુતિ અને રૈકવની આખ્યાયિકા

(છાન્દોગ્યોપનિષદ, અધ્યાય-4, ખંડ- 1-2)

નોંધ :- યુનિટ-3 અને 4 ની કંડિકાઓનો અનુવાદ અપેક્ષિત નથી

પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ

	માર્ક્સ
પ્રશ્ન-1 યુનિટ - 1 માંથી	10
પ્રશ્ન-2 યુનિટ -2 માંથી	10
પ્રશ્ન-3 યુનિટ -3 માંથી	10
પ્રશ્ન-4 યુનિટ -4 માંથી	10
પ્રશ્ન-5 યુનિટ- 1 થી 4 માંથી	10

MCQ પ્રકારના પ્રશ્નો, બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો, જોડકા, ખરા-ખોટા, એક-એક વાક્યમાં જવાબ.

સંદર્ભગ્રંથ

- (1) કેનોપનિષદ, સં.મગનભાઈ દેસાઈ, પ્રકાશક: ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ-14, પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૫૬
- (2) પ્રશ્નોપનિષદ, સં, વાસુદેવ મહાશંકર જોષી, પ્રકાશક-સસ્તું સાહિત્ય વર્ધક કાર્યાલય, ભદ્ર પાસે, અમદાવાદ, ૪ થી આવૃત્તિ ૧૯૮૦
- (3) બૃહદારણ્યક ઉપનિષદ, પ્રકાશક: સસ્તું સાહિત્ય વર્ધક કાર્યાલય ભદ્ર પાસે, અમદાવાદ, 2જી આવૃત્તિ, સંવંત-૨૦૦૩
- (4) મુખ્ય ઉપનિષદોમાં દૃષ્ટાન્તો, લેખક અને પ્રકાશક : ડૉ..દિનેશકુમાર આર. માછી, વિતરક ;પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ-૧, પ્રથમ આવૃત્તિ, ૨૦૧૨
- (5) છાન્દોગ્યોપનિષદ, (શાંકરભાષ્ય સહિત) પ્રકાશક : ગીતાપ્રેસ ગોરખપુર -૨૭૩૦૦૫, આઠવા સંસ્કરણ, સં. ૨૦૫૨
- (6) <https://epustakalay.com/book/4453-upnishado.ki.kathayae>

B.A. SEM-IV (SANSKRIT)

કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ-2) અને કાવ્યસંપ્રદાય
પરિચય તેમજ નિયત અલંકારો.

Major Course

❖ હેતુઓ ...

- વિદ્યાર્થીઓને કાવ્યપ્રકાશના દ્વિતીય ઉલ્લાસનો પરિચય આપવો.
- દ્વિતીય ઉલ્લાસની વિષય-વસ્તુથી અવગત કરવા.
- શબ્દના પ્રકાર તથા તેની શક્તિઓનો પરિચય કરાવવો
- અલંકારશાસ્ત્રનાં પ્રમુખ સંપ્રદાયોનો પરિચય આપવો.
- વિદ્યાર્થીઓ અલંકારોનો પરિચય મેળવે તેમજ સામ્ય-ભેદ જાણી શકે.

❖ પરિણામો ...

- વિદ્યાર્થી સાહિત્ય શાસ્ત્રનું જ્ઞાન મેળવે છે.
- વિદ્યાર્થીઓ કાવ્યપ્રકાશ –ઉલ્લાસ-2 નો અભ્યાસ કરે છે.
- ઉલ્લાસ-2 ની વિષયવસ્તુનું જ્ઞાન મેળવે-કેળવે છે.
- અલંકારશાસ્ત્રનાં પ્રમુખ સંપ્રદાયો વિશે જાણે છે.
- અલંકારોની સમજ કેળવે છે તેમજ સામ્ય-ભેદ સમજે છે.

SGGU- સંસ્કૃત –સેમ - 4, Major Course – NEP-2020

કાવ્યપ્રકાશ (ઉલ્લાસ-2) અને કાવ્યસંપ્રદાય પરિચય

તેમજ નિયત અલંકારો

યુનિટ-1 દ્વિતીય ઉલ્લાસ – કારિકા- 1,2,3,4,5,6,7,8

યુનિટ-2 દ્વિતીય ઉલ્લાસ –કારિકા -9 થી 15

યુનિટ-3 કાવ્યાલંકારશાસ્ત્રનાં પ્રમુખ સંપ્રદાયોનો પરિચય

- રસ-સંપ્રદાય
- અલંકાર-સંપ્રદાય
- રીતિ-સંપ્રદાય
- વક્રોક્તિ-સંપ્રદાય
- ધ્વનિ-સંપ્રદાય
- ઔચિત્ય-સંપ્રદાય

યુનિટ-4 ઉલ્લાસ-10 નાં નિયત અલંકારો

(લક્ષણ અને સમજૂતી, વિરોધ અને સામ્ય)

- દૃષ્ટાન્ત
- અતિશયોક્તિ
- વ્યતિરેક
- અપ્રસ્તુત પ્રશંસા
- અર્થાંતરન્યાસ
- વ્યાજસ્તુતિ
- વિશેષોક્તિ

પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ ...

પ્રશ્ન-૧યુનિટ-૧ માંથી સામાન્યપ્રશ્ન ટૂંકનોંધ/કારિકા સમજાવો	૧૦ ગુણ
પ્રશ્ન-૨ યુનિટ-૨ માંથી સામાન્યપ્રશ્ન/ટૂંકનોંધ./કારિકા સમજાવો	૧૦ ગુણ
પ્રશ્ન-૩ યુનિટ-૩ માંથી સામાન્યપ્રશ્ન/ટૂંકનોંધ.	૧૦ ગુણ
પ્રશ્ન-૪ યુનિટ-૪ અલંકાર લક્ષણ-સમજૂતી (ગમે તે બે)	૧૦ ગુણ

અથવા

અલંકાર સામ્ય-ભેદ (ગમે તે બે)

પ્રશ્ન-૫ યુનિટ ૧થી૬ માંથી MCQ	૧૦ ગુણ
-------------------------------	--------

નોંધ: બહુવૈકલ્પિકપ્રશ્ન, ખરાખોટા, જોડકા અને એક વાક્યમાં જવાબ પૂછવા

સંદર્ભ ગ્રંથ

14. History of Sanskrit Poetics- S K DE, Calcutta(1976)
15. History of poetics- P V Kane Motilal Banarasidasis, Delhi (1961)
16. Kavyaprakash of Mamata, ed, satyavratish Varanasi-1973
17. કાવ્યપ્રકાશ(મમ્મટનો કાવ્યવિચાર)-નગીનદાસ પારેખ, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અમદાવાદ (1987)
18. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચાર પરંપરાઓ પ્રોફે.ડૉ.તપસ્વી નાન્દી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
19. પ્રાચીન સાહિત્ય મીમાંસા-એક આકલન, મૂ.લે.ડૉ.અશોક કેળકર, અનુ ડૉ.અરવિંદ ભંડારી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ
20. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર, ગણેશ ત્ર્યમ્બક દેશપાંડે,અનુ જશવંતીબેન દવે,અમદાવાદ
21. કાવ્યપ્રકાશ સરસ્વતી પ્રકાશન, અમદાવાદ
- 22.મમ્મટ-જગન્નાથ પાઠક, સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્લી
- 23.આચાર્ય મમ્મટ-પ્રો ઘુંડિરાજ સપ્તે,મ.પ્ર હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી ૧૯૭૧
- 24.કાવ્યપ્રકાશ: આચાર્ય વિશ્વેશ્વર, જ્ઞાનમણ્ડલ લિમિટેડ-વારાણસી
- 25.https://www.youtube.com/live/MD4xQC82REg?si=NAHxnHeX5Z_CpQL_
- 26.<https://egyankosh.ac.in/handle/123456789/83501>

શ્રી ગોવિંદગુરુ યુનિવર્સિટી, વિંઝોલ- પંચમહાલ

સેમ-૪ સંસ્કૃત- Minor Course –NEP-૨૦૨૦

મનુસ્મૃતિ- અધ્યાય - ૭ (અનુવાદ અપેક્ષિત નથી)

❖ હેતુઓ...

- વિદ્યાર્થીઓ ધર્મશાસ્ત્ર વિશે જાણે.
- વિદ્યાર્થીઓ સ્મૃતિ ગ્રંથોનો પરિચય મેળવે.
- વિદ્યાર્થીઓ મનુસ્મૃતિનો અભ્યાસ કરે.
- વિદ્યાર્થીઓ અધ્યાય - ૭ માં રાજધર્મ વિભાવના વિષે જાણે.
- રાજા –નેતાના કર્તવ્યો- ફરજો સાંપ્રત સંદર્ભે સમજે.

❖ પરિણામો...

- વિદ્યાર્થીઓને મનુસ્મૃતિ અને અન્ય સ્મૃતિગ્રંથોનો પરિચય થાય છે.
- વિદ્યાર્થીઓને અધ્યાય -૭ માં રહેલ વિષયવસ્તુ જે રાજા અને તેના કાર્યો સંબંધી છે તેની માહિતી મળે છે.
- રાજા અર્થાત્ નેતાના કાર્યો, ફરજો અને અન્ય બાબતોની વિદ્યાર્થીઓમાં સમજ આવે છે.

श्री गोविंदगुरु युनिवर्सिटी, विंजोल- पंचमहाल
सेम-०४ संस्कृत- Minor Course –NEP-२०२०
मनुस्मृति- अध्याय - ७ (अनुवादअपेक्षित नहीं)

युनिट-१ श्लोक १ थी ५३

- राजानी धर्म विभावना
- राजदंड विभावना
- राजाना कर्तव्यो
- राजाना व्यसनो

युनिट-२ श्लोक ५४ थी ११३

- राजा द्वारा मंत्रीमंडल रचना
- दूत अने तेना कार्यो
- दुर्गनां प्रकारो अने महत्व
- कर विभावना
- राजभूमिना नियमो
- राजाना कर्तव्यो

युनिट-३ श्लोक ११४ थी १५९

- अधिकारीओनी व्यवस्था
- राजानी दिनचर्या
- अष्ट विध कर्म अने पंचवर्ग
- राजमंडल अने प्रवृत्ति
- राजमंत्रणा

युनिट-४- स्मृतिग्रंथोनी उद्भव अने विकास (मुख्य स्मृतिग्रंथोनी परिचय)

- मनुस्मृतिनो परिचय अने रचनाकाळ
- मनुस्मृतीनी शैली
- स्मृतिओनी उपादेयता

સેમ – 4 Minor Course

મનુસ્મૃતિ અધ્યાય - ૭

પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ ...

પ્રશ્ન: 1 યુનિટ – 1માંથી સામાન્ય પ્રશ્ન/ટૂંકનોંધ	10
પ્રશ્ન: 2 યુનિટ – 2માંથી સામાન્ય પ્રશ્ન/ટૂંકનોંધ	10
પ્રશ્ન: 3 યુનિટ – 3માંથી સામાન્ય પ્રશ્ન/ટૂંકનોંધ	10
પ્રશ્ન: 4 યુનિટ – 4માંથી સામાન્ય પ્રશ્ન/ટૂંકનોંધ	10
પ્રશ્ન: 5 યુનિટ – 1 થી 4 માંથી MCQ	10

નોંધ:- પ્રશ્ન-5 માં બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો, જોડકા, ખરાખોટા કે એક વાક્યમાં પુછવા.

संदर्भ ग्रंथसूचि

1. History of dharma shashtra- PV kane- Vol 1 to 6
2. गौतमधर्मसूत्रम् (मिताक्षरातटीका सहितम्)
हरिनारायण आष्टे आनन्दाश्रम संस्कृत सिरिज, पुणा-१९९०
3. मनुस्मृति (मानवधर्मशास्त्र) अनु.हरेन्द्र शुक्ल हरिहर पुस्तकालय सुरत-१९८३
4. मनुस्मृति- मेधातिथीनी टीका सहित
5. विशुद्ध मनुस्मृति- भाष्यकार,अनुसंधान कर्ता अने समीक्षक प्रो.डॉ.सुरेन्द्रकुमार,दर्शन योग
महाविद्यालय साबरकांठा-२००३
6. मनुस्मृति-डॉ.सुरेन्द्रकुमार,विजयकुमार,गोविंद राम हासानंद-दिल्ली-१९०००९
7. मनुस्मृति-(संपा)- कदमल्लूक भट्ट, मोतीलाल बनारसदास, दिल्ली-१९८
8. मनुस्मृति:- अध्याय-७, पाश्च पब्लिकेशन-अमदावाड य.आ २००९
9. www.youtube.com/@sanskritvayunam
10. मनुस्मृति:- श्री.पं हरगोविन्द शास्त्री, चौखम्बा संस्कृत संस्थान वाराणसी
11. <https://www.youtube.com/live/m5Y74JPOKQ.?si=BXxTnzY1yA-Hnov>

શ્રી ગોવિંદગુરુ યુનિ,ગોધરા NEP-2020
મહાભારત – સભાપર્વ (નિયત અધ્યાયો) AEC
(અનુવાદ અપેક્ષિત નથી)

❖ **Objectives:-**

૧. મહાભારતના અધ્યયન દ્વારા પોતાનું કર્તવ્ય, જેને ધર્મ કહેવામાં આવે છે. તેમાં વિશ્વાસ કરવો અને ધર્મના સાચા માર્ગ પર ચાલીને કાર્ય કરવું.
૨. ખરાબ સોબતથી દૂર રહેવું જોઈએ. નહિતો આપણું સારાપણું અને પુણ્ય નષ્ટ થાય છે.
1. The goal of a mahabharat is to assist readers in comprehending the text's lessons, delving into its philosophical ideas, and applying its insight to their everyday lives. It frequently entails reading the book, debating its passages, and considering its application to both spiritual and practical matters.
2. This course's goal is to examine the mahaabharat's idea of self-management.
3. An overview of the global manual that imparts life skills.

❖ **Learning Outcomes:-**

1. Understanding Dharma and Ethical Conduct
2. Philosophical and Spiritual Insights
3. Leadership and Governance
4. Human Nature and Psychology
5. Conflict Resolution and the Consequences of War
6. Cultural and Historical Knowledge
7. Role of Women and Gender Dynamics
8. Personal Growth and Self-Improvement

श्री गोविंद गुरुयुनि,गोधरा NEP-2020

महाभारत – सभापर्व (नियत अध्यायो) AEC

(अनुवाद अपेक्षित नथी)

Unit-1 : १. महर्षि व्यासनो परिचय.

२. महाभारतना त्रण संस्करणो.

३. महाभारतनुं काव्यस्वरूप.

४. महाभारतमां निरूपित भारतीय संस्कृति.

५. महाभारतनी शैली.

६. महाभारतना पर्वो.

७. 'सभापर्व' शीर्षक.

Unit-2: अध्याय - १, ३, ५, अने १२

Unit-3 : अध्याय – १७,१७,१८,२१ अने २२

પ્રશ્નપત્રનીરૂપરેખા
(અનુવાદઅપેક્ષિતનથી)

પ્રશ્ન-1 :	યુનિટએકમાંથી(એકના અથવામાં એક)	10 માર્ક્સ
પ્રશ્ન-2 :	યુનિટ બે અને ત્રણમાંથી (યુનિટ બે ના અથવામાં યુનિટ ત્રણનો પ્રશ્ન) 10 માર્ક્સ	
પ્રશ્ન-3 :	યુનિટ એકથી ત્રણ માંથી	05
માર્ક્સ		

- બહુવૈકલ્પિકપ્રશ્નો

- એકએકવાક્યનાપ્રશ્નો

- જોડકાં

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) મહાભારત -ચૌખમ્બાકૃષ્ણદાસઅકાદમી, વારાણસી
- (૨) મહાભારત - આચાર્ય વાગીશ શાસ્ત્રી,ભુવન વાણી ટ્રસ્ટ, લખનઠુ
- (૩) મહાભારત -સભાપર્વ સરસ્વતીપુસ્તકભંડાર,અમદાવાદ
- (૪) મહાભારત- સભાપર્વ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
- (૫))mahabharat - M.N Dutt parimal publication,
- (૬) મહાભારત -સભાપર્વ , ડો.પં શ્રીપાદ દામોદર સાતવલેકર , પારડી, જિ. વલસાડ
- (૭) https://en.wikipedia.org/wiki/Sabha_Parva
- (૮) <https://www.templepurohit.com/sabha-parva-mahabharata/>

શ્રી ગોવિંદગુરુ યુનિ,ગોધરા NEPEP-2020

સંસ્કૃત સેમ-૪ SEC

ભાષાપ્રવેશ: (પ્રથમ:ભાગ:) ૧-૧૫

❖ હેતુઓ:-

- સંસ્કૃત ભાષાની સરળતા અને મધુરતાથી વિદ્યાર્થીઓ અવગત થાય.
- સંસ્કૃતના સરળ શબ્દો અને વાક્યોથી સંસ્કૃત ભાષા બોલચાલની ભાષા (સંભાષણની ભાષા) બની શકે છે. તે વિદ્યાર્થીઓને સમજાવવું
- સંસ્કૃત વિષયમાં પણ રોજગારીની તકો રટેલી છે તે વિદ્યાર્થી જાણે.
- સંસ્કૃત એ અન્ય ભાષાઓની જનની છે તે વિદ્યાર્થી જાણે.
- સંભાષણના માધ્યમથી ભારતીય સંસ્કૃતિની ધરોહર સમા સંસ્કૃત સાહિત્ય તરફ વિદ્યાર્થીનું આકર્ષણ રહે.
- આપણી પ્રાચીન સભ્યતાને જાણે અને સ્વીકારે.

❖ પરિણામ:

- વિદ્યાર્થી સંસ્કૃત સંભાષણથી અવગત થાય છે અને સંસ્કૃતને પુનઃ સ્થાપિત કરવામાં યોગદાન આપે છે.
- વિદ્યાર્થી સંસ્કૃતને સરળતાથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરતા શીખે છે.
- આ માધ્યમ દ્વારા વિદ્યાર્થી જ્યોતિષ, વાસ્તુકળા તથા કર્મકાંડ શીખી આજીવિકા મેળવી શકે છે.
- સંસ્કૃતના ઉચ્ચારણો દ્વારા શરીરમાં થતા કંપનો વિષે જાણી પ્રાચીન જ્ઞાનના ભંડાર સમા સંસ્કૃત સાહિત્ય તરફ આકર્ષાય છે.
- દેવભાષાના પ્રચાર માટે પ્રયત્નશીલ બને છે.

શ્રી ગોવિંદગુરુ યુનિ,ગોધરા NEPEP-2020

સંસ્કૃત સેમ-૪ SEC

ભાષાપ્રવેશ: (પ્રથમ:ભાગ:) ૧-૧૫

UNIT-1 – ૧ - ૫ પાઠ :

- સંસ્કૃત શબ્દો, રૂપો, તથા વાક્યોનું ગુજરાતી કરો .
- ગુજરાતી શબ્દો અથવા વાક્યોનું સંસ્કૃત કરો.
- સ્વ પરિચય સંસ્કૃતમાં પાંચ થી સાત વાક્યો.
- વચન ઓળખાવો – વચન બદલો.
(એકવચનનું દ્વિવચન અથવા બહુવચન કરો)
- પાઠ ૧ થી ૫ માંથી કોઈપણ પ્રકારના પ્રશ્નો પૂછી શકાય.

UNIT-2 ૬-૧૦

- પાઠ ૬ થી ૧૦ માં આવતા ભાગમાંથી કોઈપણ પ્રકારના પ્રશ્નો પૂછી શકાય.
- જેમકે:- ગુજરાતી શબ્દોનું સંસ્કૃત
- ષષ્ઠી વિભક્તિના રૂપો તથા ષષ્ઠી વિભક્તિનો ઉપયોગ કરી વાક્યો બનાવો નૂ, અત્ર, તત્ર,
સર્વત્ર, અન્યત્ર નો ઉપયોગ કરી વાક્ય બનાવો, સર્વનામ શબ્દો વિષે પૂછી શકાય.

UNIT-3 ૧૧ - ૧૫

પાઠ – ૧૧ થી ૧૫ માં આવતા વિષયોમાંથી કોઈપણ પ્રકારના પ્રશ્નો પૂછી શકાય. જેમકે વર્તમાન કાળમાં રૂપોનો પરિચય, શરીરના અવયવોનાં નામ સંસ્કૃતમાં લખો આંકડામાં સંખ્યા આપી સંસ્કૃત શબ્દોમાં લખવા જણાવો.
અજ્ઞાત નો પરિચય .

संस्कृत – सेम-4 SEC

भाषाप्रवेश: (प्रथम:भागः) १-१५ पाठ 1:

प्रश्नपत्रं माण्डुं

प्रश्न-१ UNIT -१ मांथी

१०

अेकना अथवामां अेक प्रश्न पूछवो. एा,त अेक अेक मार्कना १० प्रश्नो पूछ्या होय त तेना अथवामां अेक अेक मार्कना १० अथवा २ बे –बे मार्कना पांच पूछी शकय.

प्रश्न-2 UNIT -2 मांथी अने अथवामां जे प्रश्न पूछवानो छे ते Unit-3 मांथी

१०

प्रश्न-3 Unit-१ थी 3 मांथी MCQ

५

भाषाप्रवेश संदर्भ ग्रंथ

1. अनुवाद-चन्द्रिका
डॉ.ब्रह्मानन्द त्रिपाठी
चौखम्बा सुरभारती
प्रकाशन वाराणसी
2. बृहद्र-अनुवाद-चन्द्रिका
चक्रधर नौटियाती 'हंस' शास्त्री
3. संस्कृत वाक्य संरचना, डॉ.वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदवाड
4. संस्कृत स्वाध्याय :
प्रथमा दीक्षा
वाक्यव्यवहार:
वेम्पटि कुटुम्बशास्त्री
राष्ट्रीय संस्कृत संस्थानम्-नव देताही
5. संस्कृत स्वाध्याय :-
द्वितीय दीक्षा
व्यवहारप्रदीपः (प्रथमः भागः)
विम्पटि कुटुम्ब शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत संस्थानम्

श्री गोविंदगुरु युनि.गोधरा NEP - 2020

संस्कृत सेम-४ VAC

श्रीमद्भगवद्गीता अने मानवीय मूल्यो अध्याय, १०-११-१२

❖ **Objectives :**

1. The objective of a Bhagavad Gita it aims to help participants understand the teachings of the Bhagavad Gita, explore its philosophical concepts, and apply its wisdom to their daily lives. It often involves studying the text, discussing its verses, and reflecting on its spiritual and practical significance.
2. The objective of this course as to study the philosophy of self-management in the Geeta.
3. An introduction to the universal text that teaches the art of living.

❖ **Learning Outcomes :**

1. Understanding the philosophical concepts presented in the text, such as dharma (duty/righteousness), karma (action), and yoga (union).
2. Gaining insights into the nature of the self, consciousness, and the universe.
3. Cultivating a deeper appreciation for spirituality and the path to self-realization.
4. Developing skills in ethical decision-making and living a righteous life.
5. Enhancing one's ability to manage stress, cope with challenges, and find inner peace.
6. Fostering a sense of unity and interconnectedness with all beings.
7. Applying the teachings of the Bhagavad Gita to improve personal relationships and contribute positively to society.
8. Deepening one's spiritual practice and connection with the divine.
9. Developing critical thinking and analytical skills through the study of ancient texts.
10. Finding inspiration and guidance for navigating life's journey with wisdom and purpose.

શ્રી ગોવિંદ ગુરુ યુનિ,ગોધરા NEP - 2020

સંસ્કૃત સેમ-૪ VAC

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અને માનવીય મૂલ્યો અધ્યાય-૧૦-૧૧-૧૨

Unit-1:અધ્યાય – 10 (વિભૂતિયોગ)

- 'વિભૂતિ' શબ્દના વિવિધ અર્થઘટનો
- ભગવાનની ઐશ્વર્યપૂર્ણયોગ-શક્તિ
- પરમાત્માનું વ્યક્તસ્વરૂપ
- ભક્તિ-યોગનું ફળ
- અર્જુનેન ઐશ્વર્યના વર્ણન માટે ભગવાનને કરેલી પ્રાર્થના
- પરમાત્માની વિભૂતિઓ
- વિભૂતિયોગનો સારાંશ – રસદર્શન

Unit-2:અધ્યાય – 11 (વિશ્વરૂપદર્શનયોગ)

- વિશ્વરૂપના દર્શન માટે અર્જુને ભગવાનને કરેલી પ્રાર્થના
- દિવ્યચક્ષુ - વિશ્વરૂપ
- ભગવાને કરેલું વિશ્વરૂપનું વર્ણન
- અર્જુને કરેલી વિશ્વરૂપની સ્તુતિ
- વિશ્વરૂપદર્શનનો મહિમા અને ચતુર્ભુજરૂપ દર્શન
- અધ્યાયનો સારાંશ- રસદર્શન

Unit-3:અધ્યાય – 12 (ભક્તિયોગ)

- અક્ષર-અવ્યક્ત-યોગવેત્તા
- ભગવદ્ભક્તના લક્ષણો
- ભક્તિમાર્ગ
- અધ્યાયનો સારાંશ- રસદર્શન

श्रीमद् भगवद्गीता अने मानवीय मूल्यो अध्याय-१०-११-१२

प्रश्नपत्रनीरूपरेखा(अनुवाढअपेक्षितनथी)

प्रश्न-1 :	युनिट अेक मांथी	10 मार्क्स
प्रश्न-2 :	युनिट बे अने त्रणमांथी	10 मार्क्स
प्रश्न-3 :	युनिट अेकथी त्रणमांथी	05 मार्क्स
	- बहुवैकल्पिकप्रश्नो	
	- अेक-बेवाक्यनाप्रश्नो	
	- शोडकं	
	- ढराढोट	

संदर्भग्रंथो :

- (१) श्रीमद्भगवद्गीता - चौखम्बाकृष्णदासअकादमी, वाराणसी
- (२) श्रीमद्भगवद्गीतामेंवैज्ञानिकचिन्तन – डॉ. पं. शान्ताप्रसादपाराशर, ईष्टनबुकलिंकर्स, दिल्ली
- (३) श्रीमद्भगवद्गीता - डॉ. सुहासधर्मेन्द्रसिंहआला, सरस्वतीपुस्तकभंडार, अमदावाड
- (४) गीताप्रवचनो- विनोबाभावे
- (५) गीतारहस्य -लोकमान्यतिलक
- (६) श्रीमद्भगवद्गीता –शांकरभाष्यहिन्दी-अनुवाद-सहित, अनुवादक – श्रीहरिकृष्णदासगोयन्दका, गीताप्रेसगोरखपुर
- (७) <https://www.holy.bhagavad.gita.org>
- (८) <https://sanskritfire.com>
- (९) <https://youtu.be/lkifta1Eilc8K>